

**INFORMACIJA APIE NELAIMINGUS ATSTITIKIMUS DARBE,
ĮVYKUSIUS PER 2021 METUS**
(2022-01-03 duomenimis)

2021 metų statistika

Lietuvos Respublikos valstybinėje darbo inspekcijoje prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – VDI) per 2021 m. buvo gauti 47 pranešimai (išankstiniais duomenimis) apie įvykius darbe, dėl kurių darbuotojai mirė (10 iš jų sąlygojo kelių eismo saugos taisyklių, kurių kontrolės ir prevencijos priemonių įgyvendinimo funkcijos nėra priskirtinos VDI kompetencijai, pažeidimai), ir 124 (8 iš jų eismo įvykiai) pranešimai apie įvykius darbe, kurių metu buvo sunkiai pakenkta darbuotojų sveikatai. Per 2020 m. buvo gauti 35 pranešimai apie įvykius darbe, dėl kurių darbuotojai mirė, ir 130 pranešimų apie įvykius darbe, dėl kurių buvo sunkiai pakenkta darbuotojų sveikatai - tai yra mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius 2021 m. lyginant su 2020 m. padidėjo 12 atvejų (arba 34 proc.), o sunkių – sumažėjo 6 atvejais (arba 5 proc.). Mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe dažnumo koeficiento (nelaimingų atsitikimų darbe skaičiaus, tenkančio 100 000 darbuotojų), įvertis per 2021 m. buvo 3,5, o sunkių nelaimingų atsitikimų darbe – 9,4. Šio rodiklio įverčiai 2020 m. buvo atitinkamai 2,7 ir 10,2.

Pagal minėtus 2021 m. pranešimus jau ištirti 31 mirtinas ir 100 sunkių nelaimingų atsitikimų darbe.

Mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe pasiskirstymas pagal ekonominės veiklos rūšis (toliau – EVR)

Per 2021 m. daugiausiai mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe (išankstiniais duomenimis) įvyko: statybos (9 mirtini ir 26 sunkūs) ir apdirbamosios pramonės (9 mirtini ir 23 sunkūs) EVR įmonėse. Taip pat transporto ir saugojimo (8 mirtini, iš jų 6 darbuotojai žuvo eismo įvykių metu, ir 20 sunkių nelaimingų atsitikimų darbe, iš jų 4 sunkiai sužaloti eismo įvykių metu), žemės ūkio (8 mirtini (iš jų 1 - eismo) ir 10 sunkūs (iš jų 2 – eismo)), didmeninės ir mažmeninės prekybos, variklinių transporto priemonių remonto (6 mirtini ir 14 sunkių, iš kurių 3 mirtini – eismo įvykiai), miškininkystės (2 mirtini ir 3 sunkūs), administracinės ir aptarnavimo veiklos (1 mirtinas ir 9 sunkūs (iš jų 1 - eismo)) EVR įmonėse. Net 7 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe užregistruoti švietimo EVR įmonėse, dar 5 sunkūs - vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų tvarkymo ir regeneravimo EVR įmonėse. Po 1 mirtiną ir 1 sunkų įvyko profesinės, mokslinės ir techninės veiklos bei kasybos EVR įmonėse. Dar 2 sunkūs (iš jų 1- eismo) ir 1 mirtinas nelaimingi atsitikimai įvyko viešojo valdymo ir gynybos, privalomojo socialinio draudimo veikloje bei 1 mirtinas nelaimingas atsitikimas - elektros, dujų, garo tiekimas ir oro kondicionavimo EVR įmonėje.

Palyginimas su 2020 m. tuo pačiu laikotarpiu

Palyginti su 2020 m., mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius ypač padidėjo apdirbamosios gamybos (nuo 5 iki 9), statybos (nuo 5 iki 9), žemės ūkio (nuo 3 iki 8) EVR įmonėse. Taip pat nuo 3 iki 6 mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe skaičius padidėjo didmeninės ir mažmeninės prekybos, didmeninės ir mažmeninės prekybos EVR sektoriuje. 1 mirtinu nelaimingu atsitikimu sumažėjo miškininkystės (nuo 3 iki 2), taip pat transporto ir saugojimo (nuo 9 iki 8) bei administracinės ir aptarnavimo veiklos (nuo 2 iki 1) EVR sektoriuose. Pažymėtina, kad vandens tiekimo, nuotekų valymo, atliekų tvarkymo ir regeneravimo EVR įmonėse neįvyko nė vieno mirtino, kai pernai buvo net 3 mirtini nelaimingi atsitikimai darbe.

Sunkių nelaimingų atsitikimų darbe skaičius padidėjo apdirbamosios gamybos EVR įmonėse (nuo 19 iki 23 atvejų), statybos (nuo 24 iki 26), žemės ūkio (nuo 6 iki 10), administracinės ir aptarnavimo veiklos (nuo 4 iki 9 atvejų), švietimo (nuo 2 iki 7) EVR įmonėse. Visuose kituose veiklos sektoriuose sumažėjo, tai yra didmeninės ir mažmeninės prekybos EVR įmonėse (nuo 21 iki 14), transporto ir saugojimo (nuo 26 iki 20 atvejų), vandens tiekimo, nuotekų valymo įmonėse (nuo

8 iki 5 atvejų), miškininkystės sektoriuje (nuo 5 iki 3 atvejų), profesinės, mokslinės ir techninės veiklos EVR įmonėse (nuo 4 iki 1) ir nekilnojamojo turto operacijų EVR įmonėse (nuo 5 iki 0 atvejų).

Kur ir kodėl?

Be 10 eismo įvykių (2020 m. mirtinų eismo įvykių darbe užregistruota 6 atvejai), kurių metu žuvo darbuotojai (arba 21 proc.), per 2021 m. pavojingiausi nelaimingiems atsitikimams darbe įvykti buvo statybos darbai – juos atliekant įvyko 8 mirtini ir 22 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe. Atliekant sandėliavimo, pakrovimo, iškrovimo darbus žuvo 4 darbuotojai bei 31 darbuotojas patyrė sunkias traumas.

Kaip ir 2020 m., daugiausiai mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe įvyko darbuotojams nukritus iš aukščio – žuvo 9 darbuotojai ir buvo sunkiai pakenkta 41 darbuotojo sveikatai. Pastebima, kad iš aukščio krenta ne tik darbuotojai, dirbantys statybų, bet ir transporto ir saugojimo bei žemės ūkio EVR įmonėse. Po 6 darbuotojus mirtinai traumavo veikiantys įrenginiai ir krentantys/virstantys daiktai (kroviniai, konstrukcijų elementai, įrenginiai). Dar darbuotojai buvo mirtinai traumuoti užvirtus gruntui iškasose (4 darbuotojai), apsinuodijus dujomis srutų rezervuare (vieno įvykio metu žuvo 3 darbuotojai). Taip pat virstant nupjautam medžiui, prisilietus prie elektros įtampą turinčių įrenginių, nugriuvus bei kitomis aplinkybėmis žuvo dar 9 darbuotojai.

Tiriant nelaimingų atsitikimų priežastis nustatyta, kad apie 40% mirtinų ir sunkių nelaimingų atsitikimų darbe, įvykusių 2021 m., sąlygojo nesaugūs darbuotojų veiksmai - tai du kartus daugiau dėl šios priežasties žuvusių darbuotojų nei 2020 m. metais. Tokius rodiklius galima apsprendė pandemijos metu taikomų ribojimų įgyvendinimas, kurio įtakoje mažėjo darbuotojų saugos ir sveikatos vidinės kontrolės apimtys įmonėse, suteikiant galimybę darbuotojams priimti savarankiškus, tačiau nesaugius, darbų atlikimo sprendinius. Darbdavių neįgyvendinti darbuotojų saugą ir sveikatą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimai sąlygojo 52% mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe.

2021 m. įvykių darbe metu žuvo 8 neblaivūs darbuotojai ir buvo sunkiai pakenkta 2 neblaivių darbuotojų sveikatai. Per 2020 m. įvyko 2 mirtini ir 6 sunkūs nelaimingi atsitikimai darbe, kurių metu nukentėjo neblaivūs darbuotojai.

Aptariamuoju laikotarpiu sunkių ar mirtinų nelaimingų atsitikimų darbe jauniems darbuotojams (iki 18 metų amžiaus) neįvyko.

Darbuotojų saugos ir sveikatos skyrius